

به نام خداوند بخشنده مهربان

دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

دانشکده پزشکی

طرح دوره (Course plan)

دوره یا ترم تحصیلی: نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴		نام و کد درس: اصول جمعیت‌شناسی و سلامت خانواده - ۱۳۹
پیش نیاز: اصول خدمات سلامت	گروه هدف: دانشجویان کارآموز رشته پزشکی	تعداد فراگیران: -
تعداد واحد: ۲ واحد نظری	تعداد کل جلسات: ۱۷	مکان برگزاری کلاس: بیمارستان امام
زمان برگزاری کلاس: ساعت ۱۶-۱۴؛ سه شنبه	مدرسین: دکتر سید فهیم ایراندوست دکتر کتابون معصومی	ایمیل مدرس: Fahim.irandost@gmail.com Niliazar2@gmail.com

توصیف درس (Lesson Description)

اصول جمعیت‌شناسی و سلامت خانواده یکی از علوم مورد نیاز دانشجویان پزشکی است تا با دانستن ویژگی‌های آن بتوانند به عنوان پزشک از دانش و اطلاعات این حوزه در راستای اهداف عالی بخش سلامت یعنی حفظ و ارتقای سلامت فرد، خانواده و جامعه استفاده کنند. در طی این درس با عنوان «اصول جمعیت‌شناسی و سلامت خانواده» که ۲ واحد نظری است، دانشجویان با مجموعه‌ای مفاهیم مرتبط با جمعیت‌شناسی و سلامت خانواده آشنا می‌شوند تا آن را در حرفه خود بکار گیرند و نظام سلامت از مزایای آن بهره‌مند گردد.

اهداف درس

هدف کلی (Goal)

آشنایی با مفاهیم جمعیت‌شناسی و سلامت خانواده شامل توسعه پایدار و سیاست‌های جمعیتی، برنامه‌های سلامت مدارس، نوجوانان و جوانان، میانسالان و سالمندان، درک اهمیت سلامت روان، خشونت و آسیب‌های اجتماعی، مراقبت‌های بارداری، نوزاد سالم، کودک سالم، کودک سالم و ...

اهداف اختصاصی (Objectives)

انتظار می‌رود دانشجویان در پایان این دوره بتوانند:

- ۱- اهمیت و رابطه جمعیت، توسعه پایدار و سیاست‌های جمعیتی را تحلیل کنند.
- ۲- اصول و چهارچوب‌های مفهومی و کاربردی سلامت خانواده را توضیح دهند.
- ۳- اصول و مراقبت‌های سلامت دانش‌آموزان و اصول بهداشت مدارس را بشناسند.
- ۱- اصول و اهمیت ارزیابی و مراقبت‌های سلامت نوجوانان و جوانان را بشناسند.
- ۲- اصول و جزئیات برنامه مراقبت سلامت میانسالان (مرد و زن) را شرح دهند.
- ۳- اهمیت و اصول و جزئیات برنامه مراقب سلامت سالمندان را تشریح کنند.
- ۴- برنامه‌های ارزیابی، غربالگری و مراقبت سلامت روان را شرح دهند.
- ۵- با خشونت و آسیب‌های اجتماعی و برنامه‌های کاهش و پیشگیری از آنها آشنا شوند.

- ۶- مهمترین شاخصهای جمعیتی و نحوه محاسبه آنها را شرح دهند.
- ۷- اقدامات موثر در پیشگیری موثر از بارداری و فاصله گذاری مطمئن و روش‌های آن را بدانند.
- ۸- اجرا و مراقبت‌های مشاوره قبل از بارداری، دوران بارداری و پس از زایمان را بدانند.
- ۹- اجزا برنامه کودک سالم را بشناسند.
- ۱۰- با مراقبت‌ها و معاینات بدو تولد، ارزیابی سلامت نوزاد و اقدات مورد نیاز آشنا شوند.
- ۱۱- فواید تغذیه با شیر مادر را بشناسد و تغذیه تکمیلی و زمان شروع آن را بدانند.
- ۱۲- شاخص‌ها و روش‌های ارزیابی رشد کودک از قبل تولد تا پایان بلوغ را بشناسند.

امکانات و مواد آموزشی (Educational Resources)

- کامپیوتر، ویدئو پروژکتور (قابلیت وصل به لپ تاپ شخصی داشته باشد)
- سالن / کلاس درس
- کتاب و مقالات

روش‌ها و فنون آموزشی (Educational Methods / Techniques)

- سخنرانی تعاملی همراه با مشارکت دانشجویان
- مطالعه فردی قبل از کلاس
- پرسش و پاسخ
- تکالیف و فعالیت‌های کلاسی

استراتژی آموزشی (Educational Strategy)

ارائه توسط استاد با تلاش به سمت دانشجو - محوری و نقش تسهیل‌گرایانه استاد

مقررات کلاسی، تکالیف و تجارب یادگیری (Rules / Assignments / Learning experiences)

- حضور منظم در جلسات کلاسی (ورود به کلاس قبل از مدرس)
- پرهیز از تردد غیرضروری طی کلاس و استفاده از گوشی موبایل، تبلت و ...
- مطالعه و آمادگی قبلی و مشارکت در بحث‌های کلاسی

ارزیابی دانشجو (Student Assessment)

نمره	آیتم
۴	آزمون میان ترم (تستی - تشریحی)
۱	مشارکت در کلاس
۱۵	آزمون پایان ترم (تستی - تشریحی)
۲۰	مجموع نمره

رفرنس و منابع آموزشی (References)

- ۱- درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی. پارک جی، ای؛ پارک، ک... ترجمه: حسین شجاعی تهرانی. جلد ۳.
- ۲- کتاب جامع بهداشت عمومی. تألیف حسین حاتمی و جمعی از همکاران. ناشر: کتاب ارجمند
- ۳- بهداشت خانواده شهلا خسروی و همکاران. انتشارات دانشگاه تهران
- ۴- منابع اصلی مراقبت‌های نوزادان، مادران، نوجوان، سالمندان و ... وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

جدول زمان بندی درس (Schedule)

مدرس	موضوع / محتوای درسی	تاریخ برگزاری کلاس	جلسه / هفته
دکتر ایراندوست	معرفی و ارائه کلیات درس - جمعیت و توسعه پایدار	۱۴۰۳/۷/۳	۱
دکتر ایراندوست	رابطه جمعیت، توسعه پایدار و سیاستهای جمعیتی	۱۴۰۳/۷/۱۰	۲
دکتر ایراندوست	آشنایی با کلیات و اصول سلامت خانواده	۱۴۰۳/۷/۱۷	۳
دکتر ایراندوست	سلامت دانش‌آموزان و اصول بهداشت مدارس	۱۴۰۳/۷/۲۴	۴
دکتر ایراندوست	سلامت نوجوانان و جوانان	۱۴۰۳/۸/۱	۵
دکتر ایراندوست	سلامت روان	۱۴۰۳/۸/۸	۶
دکتر ایراندوست	سلامت میانسالان (مرد و زن) و سالمندان	غیر حضوری	۷
دکتر ایراندوست	خشونت و آسیب‌های اجتماعی	غیر حضوری	۸
دکتر معصومی	سلامت باروری؛ پیشگیری از بارداری و فاصله گذاری بین موالید	۱۴۰۳/۸/۱۵	۹
دکتر معصومی	سلامت و مشاوره قبل از بارداری، دوران بارداری، زایمان و پس از زایمان (۱)	۱۴۰۳/۸/۲۲	۱۰
دکتر معصومی	رشد فیزیکی کودک از قبل از تولد تا بلوغ	۱۴۰۳/۸/۲۹	۱۱
دکتر معصومی	تکامل همه جانبه اوایل کودکی و غربالگری اختلالات تکاملی	۱۴۰۳/۹/۶	۱۲
دکتر معصومی	برنامه کشوری کودک سالم: مراقبت و ایمن سازی، ارتقای سلامت	۱۴۰۳/۹/۱۳	۱۳
دکتر معصومی	برنامه کشوری کودک سالم: ارتقای سلامت	۱۴۰۳/۹/۲۰	۱۴
دکتر معصومی	کودک سالم و آسیب‌پذیر	غیر حضوری	۱۵
دکتر معصومی	تغذیه با شیر مادر	غیر حضوری	۱۶
	آزمون نهایی		۱۷